DERS BİLGİ FORMU

DERSİN ADI	ETKİLİ İLETİŞİ	M		
DERSİN SINIFI	9. Sınıf			
DERSİN SÜRESİ	Haftalık 3 Ders Saati			
DERSİN AMACI	Bu derste öğrenciye; iletişim, empati ve dinleme, kendini ifade edebilme, güzel konuşma, sözsüz iletişim ve toplumsal hayyatta iletişim ile ilgili bilgi ve becerilerin kazandırılması amaçlanmaktadır			
DERSİN ÖĞRENME KAZANIMLARI	 İletişimi kavramını açıklar. Empati ve dinleme kavramlarını değerlendirir. Kendini ifade edebilmeyi değerlendirir. Kurallarına göre güzel konuşur. Sözsüz iletişimi değerlendirir. Toplumsal hayatta iletişimi tartışır. 			
EĞİTİM- ÖĞRETİM ORTAM VE DONANIMI	Ortam: Sınıf ortamı, Atölye, Konferans Salonu Donanım: Etkileşimli tahta/projeksiyon, bilgisayar, yazıcı/tarayıcı, gazete, dergi vb.			
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu derste; öğrenci performansı belirlemeye yönelik çalışmalar değerlendirilirken gözlem formu, derecelendirme ölçeği ve dereceli puanlama anahtarı gibi ölçme araçlarından uygun olanlar seçilerek kullanılabilir. Bunun yanında öz değerlendirme ve akran değerlendirme formları kullanılarak öğrencilerin, öğretimin süreç boyutuna katılmaları sağlanabilir.			
KAZANIM SAYISI VE SÜRE TABLOSU	ÖĞRENME BİRİMİ	KAZANIM SAYISI	DERS SAATİ	ORAN (%)
	İletişim	2	9	8
	Empati ve Dinleme	4	18	16
	Kendini İfade Etme	5	18	16
	Güzel Konuşma	6	24	24
	Sözsüz İletişim	3	21	20
	Toplumsal Hayatta İletişim	5	18	16
	Toplam	25	108	100

ÖĞRENME BİRİMİ	KONULAR	ÖĞRENME BİRİMİ KAZANIMLARI ve KAZANIM AÇIKLAMALARI	
İletişim	 İletişim İletişim Süreci ve Türleri 	 İletişim ile ilgili kavramları açıklar. Kodlama/kod açma, kaynak, ileti, alıcı, geri bildirim, gürültü, ortam/bağlam kavramaları açıklanır. Yönüne göre (tek ve çift) iletişim açıklanır. Kod sistemine göre (sözlü, sözsüz, yazılı) iletişim açıklanır. İlişki sistemine göre (kişi-içi(içsel), kişilerarası, grup iletişimi, örgütsel, kitle iletişimi) iletişim açıklanır. Birey konumuna göre (yatay, dikey) iletişim açıklanır. Zaman ve mekan boyutuna göre (yüz yüze, uzaktan) iletişim açıklanır. 	
Empati ve Dinleme	 Algı ve İletişim Empati ve İletişim Dinleme ve İletişim Etkin Dinleme 	1. Algının iletişim sürecindeki önemini örneklerle açıklar. • Algı kavramı açıklanır. • Algının iletişime etkisi örneklerle açıklanır. • Algıya etki eden unsurlar açıklanır. 2. Empatinin iletişim sürecindeki önemini örneklerle açıklar. • Empati kavramı açıklanır. • Empatinin iletişimdeki önemi örneklerle açıklanır. 3. Dinlemenin iletişim sürecindeki yerini değerlendirir. • Dinleme kavramı açıklanır. • Dinlemenin iletişim sürecindeki önemi örneklerle açıklanır. • Dinleme engelleri örneklerle açıklanır.	

		 Etkisiz dinleme türleri iletişime etkileri açısından değerlendirilir. 4. İletişim sürecinde etkin dinleme tekniklerini kullanır. Edilgin dinleme yöntemi örneklerle açıklanır. İletişim engelleri örneklerle açıklanır. Kapı aralayıcılar örneklerle açıklanır. Etkin dinleme kullanımı örneklerle açıklanır. Etkin dinleme yönteminin uygulanmasında dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanır. Etkin dinleme tekniklerinin kullanılması sağlanır.
Kendini İfade Etme	 Konuşma ve İletişim Sen Dili Ben Dili Olumsuz İfadeler Olumlu İfadeler 	 Konuşmanın iletişim sürecindeki önemini örneklerle açıklar. Sen dilini kullanmanın iletişime olan etkilerini örnekler ile açıklar. İletişimde ben dili kullanımını örnekler ile açıklar. İletişimde olumsuz ifadeler kullanmanın sonucunu tartışır. İletişimde olumlu ifadeler kullanmanın önemini tartışır.
Güzel Konuşma	 Nefes Ses ve Söyleyiş Boğumlama(Artikülasyon) Vurgu, Tonlama, Duraklama ve Ulama Konuşma Yanlışları Topluluk Önünde Konuşma Sanatı 	 Nefes çalışmaları yapar. Gevşeme hareketleri uygulanır. Nefes egzersizleri yaptırılır. Doğru nefes alma teknikleri uygulanır. Diyafram nefesi alma çalışmaları yaptırılır. Ses ve söyleyiş çalışmaları yapar. Ses kavramı ve sesin oluşumu açıklanır. Ses ve harfin ayırımı açıklanır. Ses alıştırmaları yaptırılır. Türkçedeki ünlü seslerin doğru kullanımı açıklanır.

- Türkçedeki ünsüz seslerin doğru telaffuz şekilleri açıklanır.
- Seslerin doğru telaffuzu ile ilgili örnek çalışmaların yapılması sağlanır.

3. Boğumlama (Artikülâsyon) çalışmaları yapar.

- Telaffuz ve boğumlama kavramları acıklanır.
- Telaffuz ve boğumlama kusurları açıklanır.
- Doğru boğumlanma çalışmaları uygulatılır.

4. Vurgu, tonlama, duraklama ve ulama çalışmaları yapar.

- Vurgu ve tonlama kavramları açıklanır.
- Vurgu türleri açıklanır.
- Kelime ve cümle vurguları ile ilgili alıştırmalar uygulatılır.
- Vurgu ve tonlama çalışma örneklerinin incelenmesi sağlanır.
- Tonlama alıştırmaları uygulatılır.
- Konuşma hızını ayarlamanın önemi açıklanır.
- Konuşma hızını ayarlama ile ilgili alıştırmalar uygulatılır.
- Durak ve duraklama kavramları açıklanır.
- Duraklama ile ilgili alıştırmalar yaptırılır.
- Ulama kavramı açıklanır.
- Ulama ile ilgili alıştırmalar uygulatılır.

5. Konuşma yanlışlarını ayırt ederek kelimeleri doğru telaffuz eder.

- Anlamca birbirine karıştırılan sözcükler açıklanır.
- Yanlış kullanımı yaygın sözcükler (Galat-ı Meşhur) açıklanır.
- Yabancı dillerden alınmış dilimize henüz yerleşmemiş kelimeler örneklendirilerek bu kelimelerin Türkçe karşılıkları listelenir.
- Kelimelerin doğru telaffuzu ile ilgili örnek çalışmalar yaptırılır.
- 6. Kuralına uygun olarak topluluk önünde konuşma sanatını uygular.

		 Nitelikli bir konuşmacıda bulunması gereken özellikler açıklanır. Hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma stratejileri açıklanır. Hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma stratejilerinin uygulanması sağlanır.
Sözsüz İletişim	 Beden Dili Kişisel Alan (Proksemi) Mekan ve Oturma Düzeni 	1. Beden dilini iletişimde etkili ve doğru kullanır. Dış görünüşün iletişimde önemi ve doğru uygulama örnekleri açıklanır. Iletişimde jest ve mimiklerin önemi ve nasıl anlaşılması gerektiği açıklanır. Oturuş ve duruş(postür) kavramları açıklanır. Oturuş ve duruş biçimlerine örnek çalışmalar yaptırılır. Iletişimde göz temasının önemi ve göz hareketlerinin nasıl anlaşılması gerektiği açıklanır. Tokalaşma şekilleri ve anlamları açıklanır. Tokalaşmayla ilgili örnek çalışmalar yaptırılır. Beden dilinin doğru kullanımı sağlanır. Kişisel alan (proksemi) kavramını açıklar. Kişisel alan kavramı açıklanır. Kişilerarası fiziksel mesafe açıklanır. Iletişimde mekan kullanımı sözsüz iletişimde etkisini değerlendirir. İletişimde mekan kullanımı açıklanır.
Toplumsal Hayatta İletişim	 İletişimde Kültürün Önemi ve Kültürel Farklılıklar Toplumsal kurallar İletişimde Uyulması Gereken Görgü Kuralları Toplumsal Roller ve İletişim İnternet ve İletişim 	 İletişimde kültürün önemini ve kültürel farklılıkları değerlendirir. İnsan ilişkilerini düzenleyen toplumsal kuralları açıklar. Görgü kurallarının araştırılması sağlanır. Gelenek ve göreneklere uymanın toplum hayatındaki önemi araştırılır.

- Dini, ahlaki, hukuk kurallarının toplum hayatını düzenlemedeki öneminin araştırılması sağlanır.
- İnsan haklarının araştırılması sağlanır.

3. İletişimde uyulması gereken görgü kurallarını açıklar.

- Selamlaşma ve tokalaşmada iletişimin önemi acıklanır.
- Selamlaşma ve tokalaşma ile ilgili örnek çalışmalar yaptırılır.
- Tanışma ve tanıtmada uyulması gereken görgü kuralları açıklanır.
- Hitap kavramı ve kuralları açıklanır.
- Beden dilini hitap kurallarına göre kullanması sağlanır.
- Telefon görüşmelerinde dikkat edilmesi gereken hususlar açıklanır.

4. Toplumsal rollere göre iletişim sürecini analiz eder.

- Statü ve toplumsal rol kavramları açıklanır.
- Aile içi iletişimin önemi ve doğru uygulamalar açıklanır.
- Okulda ve arkadaşlarla iletişimin önemi ve doğru uygulamalar açıklanır.
- İş yerinde iletişimin önemi ve doğru uygulamalar açıklanır.

5. İnternet ve iletişim ilişkisini tartışır.

- İnternet üzerinden iletişim şekilleri açıklanır.
- İnternet üzerinden iletişimin avantajları açıklanır.
- İnternet üzerinden iletişimin dezavantajları açıklanır.
- Güvenli internet kullanımı açıklanır.

UYGULAMA FAALİYETLERİ/TEMRİNLER

Uygulama faaliyeti/temrinler; ders kazanımına uygun olarak okulun fiziki kapasitesi ve donatımı, öğrenci sayısı göz önünde bulundurularak en fazla uygulama faaliyeti/temrini yaptıracak şekilde meslek alan zümre öğretmenler kurulu tarafından seçilir. Meslek alan zümre öğretmenleri tarafından aşağıda yer alan temrinlerden farklı temrinlerin uygulanmasına karar verilebilir.

İletişim	 Drama tekniğini kullanarak iletişim kurmanın önemini gösterme İletişim türleri ve iletişimi engelleyen unsurları anlatan sunu hazırlama Günümüzde en çok kullanılan kitle iletişim araçları ile ilgili sunu hazırlama Kitle iletişim araçlarının günlük hayatımızda ne kadar yer aldığıyla ilgili araştırma yapma ve bu araştırmayı sınıf ortamında sunma 		
Empati ve Dinleme	 Yöntem ve tekniğine göre dinleme/izleme faaliyetleri yaptırma Soru cevap yöntemini kullanarak belirlenen bir konuyu tartışma Canlandırma yöntemiyle empati yaparak empati duygusunu geliştirme Görme engelli bireyle empati duygusunu geliştirmek için gözlerini kapatıp sınıf içinde belirlenen bir hedefe yürüme "Seni Dinliyorum" isimli grup etkinliğini yaptırma "Ben Olsaydım" isimli empati etkinliğini yaptırma 		
Kendini İfade Etme	 İletişim engellerini karikatürize ederek sunma "Engelli İletişim" isimli grup etkinliğini yaptırma "5 Elemanlı Ben Dili" isimli etkinliği yaptırma 		
Güzel Konuşma	 Nefes, diyafram egzersizleri yaptırma Seslerin her birini doğru biçimde çıkarma Boğumlama (Artikülasyon) çalışmalarını uygulama Tekerleme çalışmalarını uygulama Sıklıkla yanlış kullanılan kelimeleri belirleyerek bu kelimeleri doğru telaffuz etme Konuşmada vurgu, tonlama, duraklama ve ulama alıştırmalarını yaptırma Boğumlamanın ve diksiyonun önemi ile ilgili canlandırma yapma Verilen bir metni vurgulama ve tonlama yaparak okuma Hazırlıklı ve hazırlıksız konuşma yapma 		
Sözsüz İletişim	 Beden dilini kullanarak topluluk önünde etkili sunum yapma Beden dilini iş görüşmesinde kullanarak gösterme Kişisel alan uygulamaları yapma Mekân ve oturma düzeniyle ilgili uygulamalar yapma 		
Toplumsal Hayatta İletişim	 Yöreye ait olan toplumsal kurallarla ilgili kompozisyon yazma Komşuluk ilişkisinin önemini anlatan gösteri sunma Arkadaş ve okul ilişkisini anlatan sunu hazırlama Aşırı internet kullanımının sosyal yaşamda meydana getirdiği olumsuzluklar ilgili kompozisyon yazma Sosyal medya kullanımı konulu münazara yapma 		
DERSİN UYGULANMASINA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR			

- Uygulama faaliyetlerinde iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin risk ve tehlike oluşturacak unsurlara karşı tedbirler alınmalıdır.
- Doğru nefes alma teknikleri ile ilgili videolu anlatımlar öğrenciye izlettirilmelidir.
- Doğru nefes alma teknikleri ile ilgili uygulamalar yaptırılmalıdır.
- Güzel konuşan kişi örnekleri öğrencilere dinlettirilmelidir.
- Öğrencilerin düzenledikleri etkinlikleri sınıf arkadaşlarına sunmasına fırsat verilerek iletişim becerilerinin gelişmesi sağlanmalıdır.
- Öğrencilere diksiyon kurallarına uygun olarak yazılmış metinler okutulmalıdır.
- Çevresel imkânlar dâhilinde öğrencilerin, seminer, kongre, panel vb. etkinliklere katılmaları sağlanmalıdır.
- Konuların öğrenci tarafından anlaşıldığını test eden uygulamalar yaptırılmalıdır.
- Bu dersin işlenişi sırasında kendini ifade edebilme, iletişim engelleri, toplum içinde konuşabilme, nezaket, toplumsal ahlak, çevreyle ilişkiler, adalet, hak, eşitlik kavramları değer, tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir. Bu etkinliklerde sunuş tekniği, gösterip yaptırma vb yöntem ve teknikler kullanılmalıdır.
- Bu dersin işlenişi sırasında saygı, nezaket, hoşgörü empati, kendini düzgün ifade edebilme vb. değer, tutum ve davranışları ön plana çıkaran etkinliklere yer verilmelidir.